

महाराष्ट्र सागरी विकास धोरण-२०२३ नुसार १५
वर्षाचा कालावधी पूर्ण झालेल्या विद्यमान
(अस्तित्वातील) बंदर प्रकल्पांद्वारे होणा-या
मालहाताळणीवर महाराष्ट्र सागरी मंडळाला
देय असलेल्या वॉटरफ्रन्ट रॉयल्टीचा दर निश्चित
करण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-१२२३/प्र.क्र.१८५/बंदरे-१

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक :- ०६ नोव्हेंबर, २०२५

वाचा:

१. महाराष्ट्र सागरी मंडळ अधिनियम, १९९६
२. शासन गृह विभाग निर्णय क्र.जेर्इटी-०५/२००२/प्र.क्र.३२/बंदरे-२, दि. २४/०४/२००२.
३. गृह विभाग, शासन निर्णय, क्र. धोरण-१२२१/प्र.क्र.५८/बंदरे-१, दि. १८/०८/२०२३.

प्रस्तावना:-

शासन गृह विभाग निर्णय क्र. धोरण-१२२१/प्र.क्र.५८/बंदरे-१, दि. १८/०८/२०२३ अन्वये महाराष्ट्र सागरी विकास धोरण-२०२३ जाहीर करण्यात आले आहे. महाराष्ट्र सागरी विकास धोरण-२०२३ मधील परिच्छेद क्र. ७.४(b) व ७.५ नुसार, जेथे प्रकल्पाच्या कार्यचालनाच्या १५ व्या वर्षाच्या शेवटी वॉटरफ्रन्ट रॉयल्टी पुनर्निर्धारित करण्याची गरज आहे (सवलत करार किंवा भाडेपट्टा करार यामध्ये) आणि त्याबाबत निर्णय आवश्यक आहे, अशा प्रकरणांमध्ये विद्यमान प्रकल्पांसाठी वॉटरफ्रन्ट रॉयल्टी ही कार्यचालनाच्या १६ व्या वर्षाच्या प्रारंभापासून पुढे प्रत्येक ५ व्या आर्थिक वर्षी तीन टक्क्यांनी (३%) वाढविण्यात येईल, अशी तरतूद करण्यात आली आहे.

महाराष्ट्र सागरी विकास धोरण-२०२३ मध्ये वॉटरफ्रन्ट रॉयल्टीबाबतच्या वरील तरतूदी लक्षात घेता, ज्या-ज्या विद्यमान बंदर प्रकल्पांच्या बाबतीत बंदरातून व्यावसायिक मालहाताळणी सुरु झाल्याच्या दिनांकापासून १५ वर्षाचा कालावधी पूर्ण होईल, अशा प्रकल्पांच्या बाबतीत १६ व्या वर्षाच्या प्रारंभापासून महाराष्ट्र सागरी मंडळास देय असलेल्या वॉटरफ्रन्ट रॉयल्टी दर निश्चित करणेबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

- १) जेथे विद्यमान (अस्तित्वातील) बंदर प्रकल्पाच्या सवलत करारामध्ये बंदराचे व्यावसायिक कार्यचालन सुरु झाल्याच्या दिनांकापासून १५ व्या वर्षाच्या शेवटी वॉटरफ्रन्ट रॉयल्टी (WFR) पुनर्निर्धारित करण्याची गरज आहे आणि त्याबाबत निर्णय आवश्यक आहे, अशा प्रकरणांमध्ये, विद्यमान बंदर प्रकल्पांसाठी कार्यचालनाच्या १६ व्या वर्षाच्या प्रारंभाप्रासून पुढे सवलत करारनाम्याच्या कालावधीतील वॉटरफ्रन्ट रॉयल्टीच्या (WFR) च्या दरात प्रत्येक ५ व्या आर्थिक वर्षी तीन टक्क्यांनी (३%) करण्यात येत आहे. ज्या विद्यमान बंदर प्रकल्पांच्या बाबतीत कार्यचालनाच्या दिनांकापासूनचा १५ वर्षाचा कालावधी हा महाराष्ट्र सागरी विकास धोरण-२०२३ अस्तित्वात येण्यापूर्वीच पूर्ण झाला आहे आणि १६ व्या वर्षाच्या प्रारंभापासून वॉटरफ्रन्ट रॉयल्टीचा दर निश्चित करावयाचा आहे, अशा प्रकल्पांच्या बाबतीत वॉटरफ्रन्ट

रॉयल्टीच्या दराची निश्चिती पूर्वलक्षी प्रभावाने म्हणजे ज्या तारखेला बंदराच्या व्यावसायिक कार्यचालनाचा १५ वर्षांचा कालावधी पूर्ण होऊन १६ व्या वर्षाचा प्रारंभ झाला असेल, अशा तारखेपासून करण्यात यावी.

- २) जर विद्यमान प्रकल्पांचे विकासक प्रारंभिक सविस्तर प्रकल्प अहवालामध्ये (Detailed Project Report) नमूद केलेले माल वाहतूक अंदाज, कामाचा वाव आणि मास्टर प्लॅन पूर्ण करत असतील आणि त्यानंतर डीपीआर मध्ये नमूद केलेला कामाचा प्रारंभिक वाव पूर्ण करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या स्थिर भांडवली गुंतवणूकीच्या (Fixed Capital Investment) किमान २५% गुंतवणूक करून त्यांच्या सुविधेचा विस्तार करतील तर, अशा विस्तारित सुविधेसाठी लागू होणारा वॉटरफ्रंट रॉयल्टी दर (WFR) हा ज्या वर्षी विस्तारित सुविधेने अतिरिक्त माल हाताळण्यास सुरुवात केली असेल, त्या वर्षी रीसेट केला जाईल. अशा प्रकारे रिसेट केलेला वॉटरफ्रंट रॉयल्टी दर (WFR) हा विद्यमान प्रकल्पाच्या विस्तारामुळे निर्माण होणाऱ्या फक्त अतिरिक्त मालाकरिताच लागू होईल.
- ३) अतिरिक्त कार्गोसाठी रीसेट करावयाचा वॉटरफ्रंट रॉयल्टी दर (WFR) हा विद्यमान बंदर प्रकल्पासाठीच्या सवलत करारामध्ये पहिल्या वर्षासाठी निर्दिष्ट केलेल्या नॉन-कंटेनर कार्गोसाठी रु. ३/- प्रति टन आणि कंटेनर कार्गोसाठी रु. ३६/- प्रति लोडेड टीईयू (Loaded TEU) या दराच्या समतुल्य रकमेइतका असेल. अशा प्रकारे अतिरिक्त कार्गोसाठी रीसेट करण्यात आलेला WFR हा पहिल्या १५ वर्षासाठी प्रत्येक वर्षी आदल्या वर्षीच्या दरात २०% ने वाढवला जाईल. त्यानंतर, १६ व्या वर्षाच्या प्रारंभापासून पुढे प्रत्येक ५ व्या आर्थिक वर्षी तीन टक्क्यांनी (३%) वाढविण्यात येईल.
- ४) सवलत कालावधी दरम्यान हाती घेतलेल्या विद्यमान बंदर प्रकल्पाच्या केवळ दोन (२) विस्तारांसाठी WFR चे रीसेट करण्याची परवानगी असेल.
- ५) विद्यमान सवलत करारामध्ये काहीही नमूद असले तरी, केवळ "कंटेनर" च्या बाबतीत व्यावसायिक कार्यचालन सुरु होण्याची तारीख ही बंदरावर कंटेनर हाताळण्यासाठी प्रथम सीमाशुल्क अधिसूचना (Customs Notification) जारी करण्याची तारीख असेल.
सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५११०६१५४११७६२९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.
- महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(माधुरी कुंभार)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.मंत्री (बंदरे) यांचे खाजगी सचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
- २) अ.मु.स. (परिवहन व बंदरे), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२ यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक
- ३) प्र.स.व वि.प., विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२ यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक

- ४) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा), मुंबई.
- ५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ६) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- ७) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र सागरी मंडळ, मुंबई.
- ८) निवडनस्ती (बंदरे-१).